

Opetus- ja kulttuuriministeriö
kirjaamo@minedu.fi

Asia: Lausuntopyyntö 22.6.2020 VN/14518/2020-OKM-1

Lausunto ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Suomen Ammattikoulutuksen Johtajat SAJO ry kiittää mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laeiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Tuemme näkemyksiä, jotka AMKE ry on tuonut esille lausunnossaan ja lisäksi haluamme nostaa esille kaksi tärkeää kokonaisuutta ammatillisen koulutuksen johtamisen näkökulmasta.

- 1. Vuoden 2018 alusta voimaan tulleen rahoitusmallin oli tarkoitus askelittain muuttua niin, että vuonna 2022 jakauma olisi 50 % perusrahoitus, 35 % suoritusrahoitus ja 15 % vaikuttavuusrahoitus. Hallituksen esityksessä ehdotetaan rahoituslain muuttamista siten, että nykyinen jakauma 70-20-10 säilyisi ennallaan.**

SAJO ry kannattaa tätä muutosta, että nykyinen jakauma 70-20-10 säilyisi ennallaan. Se lisää rahoituksen ennakoitavuutta ja vakautta. Palautejärjestelmien keskeneräisyyden ja palautteisiin vastaamisen epävarmuustekijöiden vuoksi tulisi kuitenkin vaikuttavuusrahoituksen sisällä palautteiden vaikutusta pienentää.

Kun nykyisellä jakaumalla saadaan useampia vertailtavia vuosia, voimme arvioida paremmin oppilaitosten toiminnan kehittämistyötä sekä valtakunnallisen rahoitusjärjestelmän toimivuutta. On myös tärkeää, että palautejärjestelmät ovat valmiina ja seurantatiedot valmistuvien sijoittumisesta on saatavilla, ennen kun osuuksien muutoksia nykyisestä harkitaan.

Suorite- ja vaikuttavuusrahoituksen 30 prosentin osuus ohjaa koulutuksen johtajia panostamaan tulokselliseen ja vaikuttavaan työhön, sitä ei pidä epäillä. Ennen tuloksellisuusosuuden kasvattamista, tulee päinvastoin varmistaa, että ohjausvaikutus ammatillisen koulutuksen monimuotoisella kentällä on varmasti positiivinen. Kyseessä on kuitenkin rahoituselementti, jossa ei raha lisäännä - oman toiminnan vaikutuksien lisäksi rahoitukseen vaikuttaa toisten järjestäjien onnistumiset ja epäonnistumiset.

- 2. Rahoituslakiin esitetyn muutosehdotuksen mukaan valtion talousarviossa harkinnanvaraiset korotukset jaettaisiin jatkossa osana perusrahoitusta, eivätkä ne alentaisi perusrahoituksen suoritekohtaista rahoitusta eli niin sanottua opiskelijavuoden hintaa.**

SAJO ry pitää muutosta tärkeänä. Näkemyksemme on, että lisä- ja erillisrahoituksia tulisi laajemminkin jakaa varsinaisella suoritepäätöksellä, jotta kokonaisuutta voitaisiin selkeyttää ja pirstaleisuutta vähentää.

Ammatillisen koulutuksen johtajilta saadun palautteen perusteella nykyinen tilanne, jossa valtionosuusrahoitusta haetaan ja raportoidaan useassa ennakoimattomassa osassa, on kestävämpi. Erillisrahoitukset työllistävät kohtuuttomasti, eivätkä mahdollista pitkäjänteistä kehittämistyötä eikä hyvää henkilöstöpolitiikkaa. Nykyisellä tilanteella on myös negatiivisia vaikutuksia valtionavustuksilla tehtävään kehittämistyöhön.

Lohjalla 17.8.2020

Maija Aaltola
puheenjohtaja SAJO ry
maija.aaltola@omnia.fi
0503849354